

Bemærkninger til forslaget

Forslagsstillerne er af den opfattelse, at befolkningen forud for en eventuel folkeafstemning om dansk tilslutning til euroen skal have den bredeste, den bedste og den mest nuancerede information om såvel de positive som de negative sider ved en tilslutning til euroen.

En folkeafstemning om dansk tilslutning til euroen vil utvivlsomt være den vigtigste folkeafstemning i danmarkshistorien siden folkeafstemningen om Danmarks indtræden i De Europæiske Fællesskaber i 1972. Herudover er det en afstemning, der i høj grad angår både landets og borgernes økonomi og velstand i en lang årrække frem.

Det er derfor vigtigt, at en kommende folkeafstemning om euroen kommer til at foregå på et grundlag, hvor både fordele og ulemper er belyst så godt, som det er muligt.

Selv hos den mest overbeviste tilhænger henholdsvis modstander af euroen er der et gran af tvivl. Både som tilhænger og som modstander af euroen kan man have forståelse for synspunkter fra »den anden side«. Derudover er der en stor gruppe tvivlere, der har et berettiget krav på nuanceret information om både fordele og ulemper. Den danske befolkning befinder sig ved en skillevej, hvor der må vælges mellem en omfattende centralstyring af Danmarks økonomi fra EU's centralbank i Tyskland og en fri og uafhængig dansk vej. Der er derfor god grund til, at såvel positive som negative sider ved en tilslutning til euroen bliver tydeliggjort bedst muligt, så alle kan træffe deres valg på et grundlag, de finder rigtigst, ved folkeafstemningen, når den eventuelt kommer.

Forslagsstillerne mener, at Danmark står bedst ved ikke at tilslutte sig euroen, men at bevare kronen over for den fælles europæiske mønt, euroen, og at sikre kronen gennem en videreførelse af fastkurspolitikken. Det er på den ene side klogt, at Danmark låser kronen fast i forhold til euroen, det giver den største troværdighed i valutakurspolitikken, og på den anden side giver det en række fordele i kraft af, at Danmarks suveræne selvstændighed bevares, og at Danmark undgår at blive tvunget til en større politisk integrering

med de øvrige europæiske lande. Danmark kan således undgå nogle af de bivirkninger ved euroen, som utvivlsomt vil vise sig med tiden.

Det er forslagsstillerens opfattelse, at en uvildig kommission skal bestå af en kreds af kompetente personer fra f.eks. universitetsverdenen og rumme personer med synspunkter både for og imod en dansk tilslutning til euroen. Den uvildige kommission må belyse fordele og ulemper ved emner som:

- tilslutning til euroen kontra en fortsættelse af den nuværende fastkurspolitik,
- risici ved, at enkelte eller flere medlemslande mangler styring af egen økonomi,
- den demokratiske konstruktion af den europæiske centralbank,
- Grønlands og Færøernes stilling. Begge lande anvender danske kroner, og hverken Grønland eller Færøerne er medlemmer af EU. Hvad betyder en pengeombytning for disse lande, og skal indbyggerne deltage i en dansk folkeafstemning?

I Sverige udarbejdede professor Lars Jonung fra Handelshøjskolen i Stockholm en undersøgelse for den svenske regering, der blandt andet viste, at de valutaunioner, der foreløbig har overlevet – de vigtigste er den amerikanske, den tyske og den italienske – alle er nationale valutaunioner med en tilhørende politisk unionsdannelse. Omvendt har de, der er bukket under i tidens løb – eksempelvis den skandinaviske og den latinske møntunion – været internationale sammenlutninger uden et meget stærkt fælles politisk fodslog. Derfor er det meget svært at forestille sig den fælles mønt uden en større politisk union i EU. En møntunion forudsætter meget små forskelle landene imellem i finanspolitikken og kræver egentlig også en fælles kultur og et fælles sprog, fremgik det af undersøgelsen.

Regeringen pålagde i december 1998 ved en forespørgselsdebat i Folketinget sig selv at foranstalte en oplysningskampagne om konsekvenserne af dansk medlemskab. Det er dog tvivlsomt, om befolkningen kan have tillid til, at en sådan kampagne også vil skil-